

Asociația Obștească Societatea Ecologică „BIOTICA”, Raport de activitate pentru anul 2025

Anul 2025 a fost unul plin de realizări pentru A.O. Societatea Ecologică „BIOTICA”. Strategia noastră de dezvoltare, aprobată inițial pentru perioada 2022-2024 și prelungită pentru 2025, a continuat să se concentreze pe trei direcții principale: îmbunătățirea condițiilor pentru biodiversitate, creșterea rezilienței comunităților din zonele vizate și consolidarea capacităților interne și a parteneriatelor. Activitățile desfășurate au contribuit semnificativ la atingerea obiectivelor propuse și la progresul general al proiectelor noastre.

Direcții de dezvoltare ale A.O. S.E. „BIOTICA”:

- 1. Îmbunătățirea condițiilor pentru biodiversitate;**
- 2. Creșterea rezilienței comunităților din zonele vizate;**
- 3. Consolidarea capacităților interne și a parteneriatelor strategice.**

Direcția I. Îmbunătățirea condițiilor pentru biodiversitate

În anul 2025, Societatea Ecologică BIOTICA, în colaborare cu ONG-ul Arnika din Cehia, a implementat un studiu pilot de monitorizare a speciilor rare de plante, cu scopul de a sprijini pregătirea rețelei Natura 2000 în Republica Moldova. Această inițiativă a fost prima de acest gen din țară și a avut ca obiectiv dezvoltarea și testarea unei metodologii complexe pentru identificarea, cartografierea și evaluarea populațiilor de plante vulnerabile sau amenințate, oferind o bază științifică solidă pentru intervenții viitoare în domeniul conservării biodiversității.

Pentru aceasta a fost folosită metodologia aplicată în UE și anume:

1. cartografierea prezenței și absenței speciilor: Echipele de teren au selectat sectoare reprezentative, pentru a evalua starea speciilor țintă. Prin utilizarea aplicațiilor mobile, fiecare punct de prezență și absență a fost înregistrat cu

precizie GPS, iar datele au fost stocate digital pentru analiză ulterioară. Această abordare a permis un control riguros al datelor și posibilitatea de a urmări evoluția populațiilor în timp.

1. Evaluarea studiului biologic al exemplarelor: Specimenele au fost analizate din perspectiva vârstei, stării de sănătate și potențialului de reproducere.
2. Analiza habitatelor: Studiul a inclus evaluarea condițiilor ecosistemice în care se dezvoltă aceste specii, cum ar fi tipul de sol, microclimatul, prezența altor plante asociate, gradul de antropizare și potențialele amenințări (activități agricole, eroziune, specii invazive). Această abordare holistică a permis identificarea sectoarelor nealterate ca fiind cele mai valoroase din punct de vedere al biodiversității și al conservării speciilor rare.
3. Colectarea și gestionarea datelor digitale: Toate observațiile au fost integrate într-o bază de date centralizată, oferind posibilitatea de actualizare periodică și analiza evoluției populațiilor. Aceasta reprezintă un instrument inovativ pentru Moldova, oferind autorităților de mediu și comunităților locale informații precise pentru planificarea acțiunilor de protecție.

Pentru alinierea Moldovei la standardele UE privind protecția naturii, BIOTICA a elaborat, împreună cu Arnika, un document care explică pașii necesari pentru respectarea Directivei Păsărilor (2009/147/CE) și Directivei Habitate (92/43/CEE). S-a realizat și o metodologie de cartografiere a speciilor cheie și un glosar explicativ cu termeni europeni, care a fost transmis Ministerului Mediului. Aceasta permite autorităților să identifice zonele care trebuie protejate și să planifice măsuri concrete pentru conservarea speciilor rare. Indicator: Metodologie pilot de cartografiere a speciilor și document de orientare pentru autorități.

Tot pe parcursul anului 2025, BIOTICA a desfășurat o serie de acțiuni complexe menite să îmbunătățească capacitatea ecosistemelor din ariile protejate și să contribuie la conservarea durabilă a

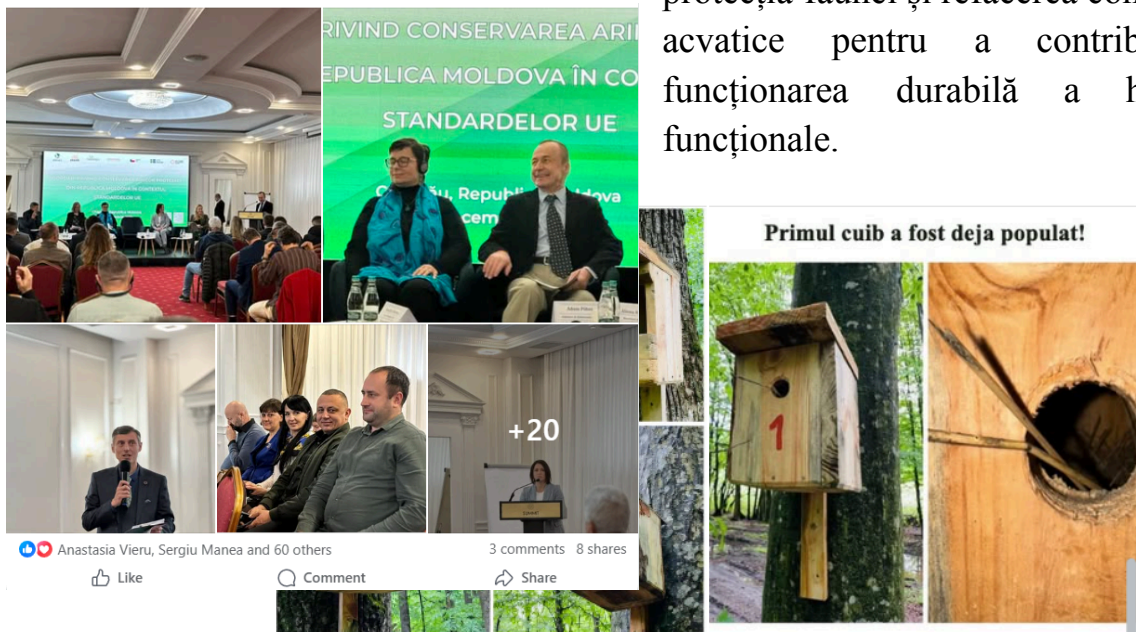

biodiversității. În cadrul Parcului Național Nistrul Inferior, au fost realizate lucrări de împădurire pe o suprafață totală de 18,97 hectare, în localitățile Palanca, Cîrnateni, Tudora și Talmază, conform schemelor tehnice elaborate de experți în silvicultură. Aceste plantări au fost gândite pentru a crește reziliența ecosistemelor, a preveni eroziunea solului, a reține apa în sol și a crea habitate pentru fauna locală. În Rezervația Cultural-Naturală Orheiul Vechi, la fel au fost efectuate completări ale plantațiilor existente, pentru refacerea ecosistemelor degradate și crearea unor noi habitate pentru fauna sălbatică, iar în Rezervația Iagorlic au fost însămânțate 2,2 hectare cu semințe de stejar, în vederea regenerării naturale a pădurilor și creării unor condiții cât mai apropiate de cele naturale pentru flora și fauna locală. Pe lângă restaurarea vegetației, BIOTICA a sprijinit fauna prin instalarea a 353 de cuiburi artificiale pentru păsări rare și protejate, inclusiv *Falco vespertinus*, *Columba oenas* și alte specii incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, precum și specii comune care au nevoie de locuri sigure pentru reproducere. Monitorizarea acestora a arătat că păsările utilizează rapid cuiburile, contribuind astfel la creșterea și stabilizarea populațiilor locale. Intervențiile nu au vizat doar zonele terestre, ci și ecosistemele acvatice. În colaborare cu Primăria Talmază, a fost curățat un canal care leagă două părți ale vechiului curs al Nistrului, reintroducând apă în lunca râului și în zonele umede din Grădina Turcească. Această măsură a avut scopul de a contribui la îmbunătățirea condițiilor pentru

păsări, amfibieni, reptile și alte specii acvatice, și de a contribui la menținerea biodiversității riverane. Aceste intervenții integrate au fost efectuate pentru a contribui la reziliența ecosistemelor, ce va permite păsărilor și altor specii să se dezvolte în condiții naturale și protejate, sporind în același timp capacitatea ecosistemelor de a face față presiunilor antropice și schimbărilor climatice. Prin aceste activități, BIOTICA a demonstrat eficiența

managementului integrat al ariilor protejate, combinând restaurarea vegetației,

protecția faunei și refacerea condițiilor acvatice pentru a contribui la funcționarea durabilă a habitate funcționale.

În 2025, BIOTICA a desfășurat o serie de activități menite să consolideze capacitățile naționale în managementul ariilor protejate și să faciliteze schimbul de experiență între instituțiile din Moldova și parteneri internaționali.

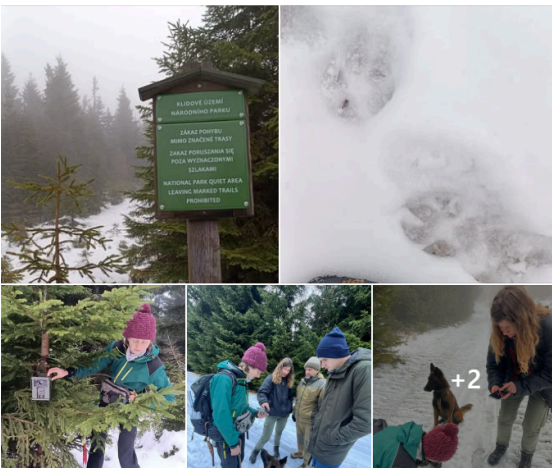
Unul dintre evenimentele de referință a fost Conferința „Abordări în Conservarea Ariilor Protejate în Moldova”, organizată pe 10 decembrie 2025, la care au participat 63 de persoane. Evenimentul a reunit reprezentanți ai Ministerului Mediului, ai Ambasadelor Republicii Cehe și Suediei, Agenției Austriece pentru Dezvoltare, precum și ai Delegației Uniunii Europene în Moldova. În cadrul conferinței s-au discutat aspecte esențiale privind implementarea standardelor europene pentru managementul ariilor protejate, precum și lecții și experiențe internaționale în domeniu, în special din țări care au trecut prin tranziții similare, cum ar fi Cehia, Germania și România. Participanții au avut oportunitatea să analizeze modele de guvernare, metodologii de cartografiere a florei și strategiile de echilibrare a obiectivelor de conservare cu practicile de utilizare a terenurilor. De asemenea, conferința a subliniat rolul esențial al actorilor de primă linie în conservarea biodiversității, inclusiv rangeri, voluntari și grupuri comunitare, recunoscând contribuția directă a acestora la protecția și managementul durabil al ariilor naturale.

Un alt eveniment major a fost workshop-ul dedicat rețelei Natura 2000, organizat pe 21

mai 2025 în incinta Ministerului Mediului. În cadrul acestuia, Dl. Petr Roth, expert din Republica Cehă, a prezentat modalități concrete de tranziție a Moldovei de la rețeaua Emerald la Natura 2000, oferind recomandări practice pentru identificarea zonelor care necesită protecție și pentru implementarea măsurilor de conservare conform standardelor europene. Workshop-ul a fost un prilej important pentru autoritățile centrale și administrațiile ariilor protejate de a primi informații de specialitate, de a clarifica pașii necesari și de a dezvolta competențe tehnice pentru implementarea proiectelor Natura 2000 în Moldova.

În cadrul schimbului internațional de experiență, patru inspecitori voluntari din Republica Moldova au efectuat o vizită de studiu în Parcul Național Krkonoše (KRNAP) din Cehia. Aceștia au învățat direct de la colegii cehi bune practici în patrularea și monitorizarea speciilor din ariile protejate, întreținerea traseelor ecoturistice și organizarea activităților educaționale pentru vizitatori. Participanții au avut ocazia să observe și să înțeleagă modul în care voluntariatul ecologic poate fi integrat în managementul ariilor protejate, dar și importanța colaborării dintre autorități, comunități și experți internaționali pentru consolidarea capacităților instituționale.

De asemenea, în 2025, BIOTICA a dezvoltat un parteneriat cu Efes Moldova, în cadrul căruia au fost instalate hoteluri pentru insecte și cuiburi de păsări în Grădina Botanică din Chișinău, contribuind astfel la protecția biodiversității urbane și la promovarea unui model de educație ecologică în comunitate. Aceste măsuri nu doar că sprijină speciile de păsări și insecte, dar servesc și ca exemplu vizibil pentru vizitatori și comunitatea locală privind importanța protejării biodiversității chiar și în mediul urban. Toate aceste activități au contribuit la consolidarea capacităților naționale de management al ariilor protejate prin combinarea instruirii teoretice, a schimbului de bune practici internaționale și a implementării unor măsuri practice pe teren.

Diracția de dezvoltare 2. Creșterea rezilienței comunităților din zonele țintă

În 2025, BIOTICA a desfășurat o serie de intervenții menite să îmbunătățească condițiile de viață ale comunităților din zonele țintă, prin proiecte integrate de infrastructură, gestionare a deșeurilor și dezvoltare turistică, care au avut un impact direct asupra locuitorilor și au crescut gradul de reziliență a comunităților locale.

Un prim domeniu de intervenție a fost gestionarea deșeurilor și crearea spațiilor de recreere pentru comunități.

În satul Copanca, împreună cu voluntari locali, a fost curățat o parte din un parc și a fost curățat un izvor, iar zona a fost amenajată cu mese și bănci, oferind locuitorilor un spațiu sigur și plăcut pentru petrecerea timpului liber și pentru întâlniri comunitare.

În satul Saseni, Orhei, au fost eliminate trei gropi de gunoi ilegale, iar primăria a primit o presă de compactat plastic, care va permite colectarea și valorificarea deșeurilor plastice într-un mod mai eficient, contribuind astfel la protecția mediului și la igiena locală. Aceste măsuri nu doar că îmbunătățesc aspectul comunităților, dar cresc și conștientizarea locuitorilor cu privire la importanța unui mediu curat și la rolul fiecăruia în menținerea acestuia.

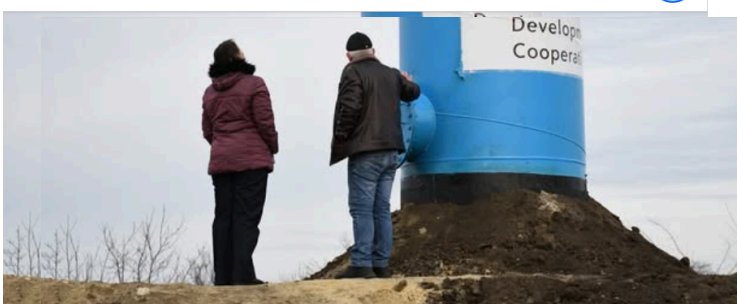
Un alt domeniu esențial a fost infrastructura de aprovizionare cu apă și igienă, vitală pentru sănătatea și confortul comunităților.

În Gradinita, raionul Căușeni, a fost construit un bloc sanitar în clădirea primăriei, care deservește aproximativ 400 de persoane, inclusiv copii și persoane vârstnice care frecventează sala multifuncțională și activitățile culturale.

În Cioburciu, raionul Ștefan-Vodă, a fost reabilitat sistemul de pompare al unei sonde din localitate, beneficiind direct 1.613 locuitori.

Societatea Ecologică "BIOTICA"'s Post

În satul Olanesti, a fost înlocuit rezervorul de apă cu unul nou, iar sistemul de pompare a fost modernizat, oferind acces stabil la apă curată pentru 385 de persoane.

În comuna Purcari, intervențiile au inclus reabilitarea sistemului de pompare a 2 sonde și reabilitarea unui turn de apă în comuna Purcari, asigurând apă potabilă și stabilă pentru 1.586 locuitori.

Aceste lucrări finanțate de către Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA), ca parte a Parteneriatelor Internaționale Austria au contribuit la creșterea siguranței alimentării cu apă, la îmbunătățirea sănătății publice și la reducerea efortului comunităților de a obține apă potabilă în mod constant.

Pe lângă infrastructura de bază, BIOTICA a investit în dezvoltarea turismului durabil și facilitarea vizitării ariilor protejate. În Rezervațiile Tipova și Iagorlic au fost amenajate trasee turistice care permit vizitatorilor să exploreze frumusețea naturală a zonelor protejate, să învețe despre biodiversitate și să interacționeze cu mediul într-un mod responsabil. În Rezervația Iagorlic, au fost construite facilități pentru vizitatori, inclusiv spații pentru organizarea de evenimente și activități educative, încurajând astfel turismul ecologic și conștientizarea publicului asupra protecției mediului.

Toate acțiunile realizate au combinat îmbunătățirea infrastructurii, protecția mediului și promovarea turismului responsabil, demonstrând cum intervențiile locale pot transforma semnificativ calitatea vieții în comunități, sporind confortul, sănătatea și implicarea civică a locuitorilor.

Tot în 2025, AO SE BIOTICA a pus un accent deosebit pe educația ecologică și conștientizarea comunităților privind importanța protecției mediului și conservarea biodiversității.

Pentru a răspunde nevoii de informare și formare a cetățenilor de

toate vârstele, organizația a derulat o serie de activități educative și interactive, care au combinat informarea cu implicarea directă a comunităților și tinerilor. Un rol central l-au avut plantările realizate împreună cu voluntarii locali și tinerii pasionați de mediu. În Purcari, Talmaza și Răscăieți, zeci de participanți au contribuit la reîmpădurirea zonelor degradate, învățând tehnici corecte de plantare și întreținere a arborilor, dar și principiile de bază ale conservării solului și biodiversității. Aceste acțiuni au fost nu doar ecologice, ci și educative, oferind participanților sentimentul de responsabilitate față de mediul înconjurător.

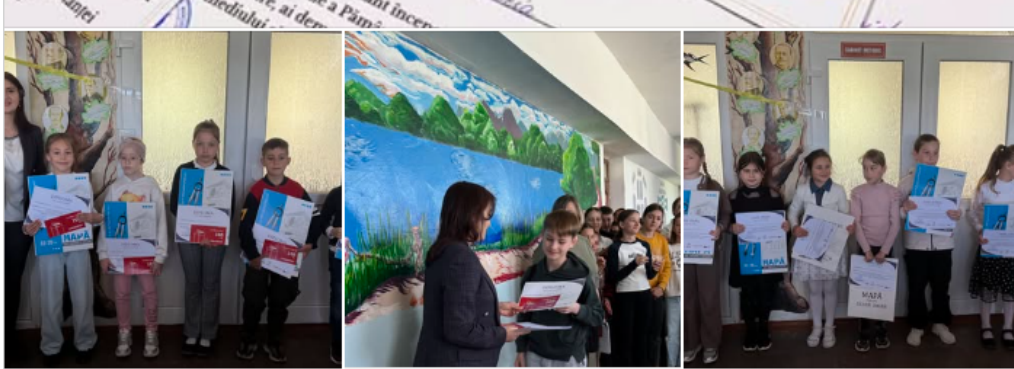
Inspectorii voluntari ai ariilor protejate au beneficiat de formare specializată prin două workshopuri organizate în Rezervațiile Orheiul Vechi și Nistrul Inferior, unde 41 de participanți au învățat metode de monitorizare a speciilor, patrulare ecologică și comunicare cu comunitățile locale. Aceste sesiuni au contribuit la consolidarea capacităților instituționale și la crearea unei rețele de actori locali capabili să aplice bune practici în conservarea naturii.

Pe lângă plantări și workshopuri, BIOTICA a desfășurat cinci acțiuni de igienizare în satele Răscăieți, Purcari, Tudora, Grădinița și Cioburciu, implicând un total de 162 de participanți. Aceste evenimente nu doar că au curățat mediul înconjurător, dar au avut și un impact educativ, demonstrând comunităților cum se poate contribui concret la menținerea unui mediu sănătos și ordonat.

Excursiile și vizitele de studiu organizate de BIOTICA au oferit participanților o experiență practică și comprehensivă. Cinci excursii au reunit 136 de persoane, inclusiv reprezentanți ai altor arii protejate, mass-media și autorități locale, care au avut ocazia să observe direct ecosistemele protejate, să înțeleagă

interdependența speciilor și să discute despre provocările și soluțiile de conservare.

Pentru elevi și comunități, BIOTICA a desfășurat zece evenimente tematice dedicate Zilei Pământului, care au inclus prezentări interactive, concursuri

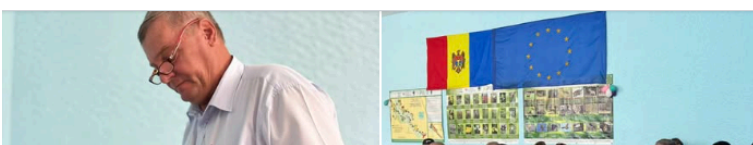

educative și activități practice de protecție a mediului. Aceste evenimente au implicat 88 de elevi, stimulând curiozitatea lor față de natură și încurajând implicarea activă în protecția mediului de la o vârstă fragedă.

Mai mult, activitățile realizate de BIOTICA au beneficiat de peste 20 de apariții în mass-media, contribuind la diseminarea informațiilor despre problemele de mediu și la creșterea vizibilității eforturilor de conservare. Această combinație de educație formală și activități practice a consolidat cunoștințele și conștientizarea comunităților și a creat premisele pentru o implicare sustenabilă și pe termen lung în protecția mediului în Moldova.

Politici locale și implicarea mediului de afaceri

În 2025, BIOTICA a acordat o atenție deosebită consolidării capacității comunităților locale de a integra aspectele de mediu în planificarea și gestionarea dezvoltării locale. În acest context, organizația a colaborat îndeaproape cu grupul local din Grădinița pentru a elabora o strategie locală comprehensivă, menită să combine obiectivele de dezvoltare socio-economică

cu nevoia stringentă de protecție a mediului. Strategia a fost concepută ca un instrument practic, adaptat la specificul comunității, incluzând măsuri concrete pentru gestionarea deșeurilor, protejarea surselor de apă, conservarea biodiversității locale și promovarea educației ecologice în școli și comunitate. Procesul de elaborare a documentului a fost unul participativ, implicând consultări cu membrii comunității, autoritățile locale și experți în mediu. Acest dialog a permis identificarea problemelor reale cu care se confruntă comunitatea, cum ar fi deșeurile necontrolate, degradarea solului sau lipsa infrastructurii adecvate pentru protecția naturii. Prin includerea părerilor cetățenilor și a actorilor locali, strategia nu doar că a reflectat nevoile reale, dar a și creat un sentiment de responsabilitate colectivă, sporind șansele de implementare efectivă a măsurilor propuse. Documentul a fost prezentat Consiliului Local în decembrie 2025 și a fost aprobat oficial, devenind astfel obligatoriu pentru toate activitățile și proiectele desfășurate în comunitate. Această aprobare a reprezentat un pas esențial în integrarea protecției mediului în procesul decizional local și a oferit autorităților instrumente clare pentru planificarea și monitorizarea implementării măsurilor ecologice. Strategia include și recomandări privind monitorizarea periodică a progresului, implicarea cetățenilor în acțiuni de ecologizare și organizarea de campanii de informare pentru consolidarea conștientizării privind importanța mediului.

Concluzie și perspective pe viitor

Raportul de activitate al A.O. Societatea Ecologică „BIOTICA” pentru anul 2025 evidențiază o evoluție solidă și coerentă a organizației, atât la nivel operațional, cât și strategic. Activitățile desfășurate demonstrează o abordare integrată a protecției mediului, în care cercetarea științifică, intervențiile practice, implicarea comunitară și dezvoltarea instituțională se completează reciproc. Pe dimensiunea biodiversității, BIOTICA a reușit nu doar să contribuie la conservarea speciilor și habitatelor, ci și să introducă instrumente moderne de monitorizare și planificare, aliniată standardelor europene. În ceea ce privește comunitățile locale, intervențiile au avut un impact direct și vizibil asupra calității vieții. Proiectele de infrastructură, gestionare a deșeurilor, acces la apă și dezvoltare turistică au demonstrat că protecția mediului poate merge mână în mână cu dezvoltarea socio-economică. Mai mult, implicarea activă a cetățenilor în procesele decizionale și în acțiuni concrete a contribuit la formarea unei culturi a responsabilității față de mediu. La nivel instituțional,

consolidarea capacităților interne, dezvoltarea parteneriatelor internaționale și creșterea vizibilității publice.

În rezultatul evaluării realizărilor AO SE BIOTICA pe parcursul anilor 2022-2025, putem afirma că implementarea Strategiei de Dezvoltare 2022–2025 s-a realizat cu succes și, în multe cazuri, a depășit indicatorii planificați. În total, au fost împădurite 64 de hectare, față de cele 40 ha planificate, și s-au realizat multiple intervenții de restaurare a ecosistemelor și a infrastructurii sociale din localitățile țintă. Nivelul de conștientizare a populației în privința ariilor protejate și a biodiversității a crescut semnificativ, iar organizația a creat o echipă de inspectori voluntari de mediu și asociația acestora, denumită „Rangerii”.

Privind înainte, există un potențial foarte mare de a construi pe baza a ceea ce s-a realizat deja. Un pas important ar fi extinderea proiectelor de succes în mai multe regiuni ale țării, astfel încât impactul să ajungă la un număr și mai mare de comunități. De asemenea, continuarea dezvoltării rețelei Natura 2000 în Republica Moldova va fi o direcție esențială. Experiența acumulată până acum oferă un avantaj clar, iar AO SE BIOTICA poate deveni un actor-cheie în acest proces. Comunitățile trebuie să rămână în centrul acțiunilor. Oamenii au demonstrat că, atunci când sunt informați și implicați, pot contribui activ la schimbare. De aceea, investiția în educație ecologică, în special în rândul tinerilor, este una dintre cele mai importante direcții pentru viitor. Cu experiența acumulată și cu implicarea de până acum, viitorul oferă oportunitatea de a face și mai mult.